

Sygn. akt I CSK 115/09

## **POSTANOWIENIE**

Dnia 9 lipca 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z wniosku O. Polska Spółki z o.o. w W.

przy uczestnictwie A. B.

o pozbawienie prawa prowadzenia działalności gospodarczej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 lipca 2009 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w W.

z dnia 13 listopada 2008 r.,

**odrzuca skargę kasacyjną.**

## Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 13 listopada 2008 r. Sąd Okręgowy w W. odrzucił apelację uczestnika A. B. wniesioną od postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 3 lipca 2007 r. pozbawiającego A. B. prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu na okres trzech lat.

W uzasadnieniu Sąd powołał się na wiążące go stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy (art. 390 § 2 k.p.c.) w uchwale z 27 czerwca 2008 r., III CZP 51/08, zgodnie z którym umowa zlecenia stałego prowadzenia spraw i obsługi prawnej, obejmująca również reprezentowanie zleceniodawcy przed sądami, nie stanowi podstawy ustanowienia zleceniobiorcy pełnomocnikiem procesowym (art. 87 § 1 k.p.c.) w sprawie o pozbawienie zleceniodawcy prawa prowadzenia działalności gospodarczej oraz pełnienia funkcji (art. 373 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze, Dz. U. Nr 60, poz. 535 ze zm.). Sąd stwierdził, że pełnomocnictwo udzielone przez uczestnika nie spełnia wymagań ustawowych z art. 87 § 1 k.p.c., a braki formalne apelacji nie zostały uzupełnione w wymaganym terminie. Zaznaczył, że skoro nie doszło do skutecznego wniesienia apelacji, to nie było możliwe dokonanie oceny, czy w sprawie zachodzi nieważność postępowania.

Postanowieniem z dnia 6 stycznia 2009 r. Sąd Okręgowy w W. odrzucił zażalenie uczestnika wniesione od postanowienia o odrzuceniu apelacji. Wskazał, że wniesienie zażalenia jest niedopuszczalne, gdyż art. 376 ust. 3 prawa upadłościowego i naprawczego dopuszcza możliwość zaskarżenia postanowienia sądu drugiej instancji kończącego formalnie postępowanie w przedmiocie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej skargą kasacyjną. Dodał też, że przyjęcie odmiennego stanowiska i ustalenie, że postanowienie Sądu Okręgowego o odrzuceniu apelacji podlega zaskarżeniu zażaleniem, nie pozwoliłoby na nadanie biegu zażaleniu, ze względu na nieopłacenie przez radcę prawnego reprezentującego uczestnika wymaganą opłatą.

Uczestnik A. B. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia o odrzuceniu apelacji, zaskarżając je w całości i zarzucając naruszenie art. 373 k.p.c., art. 379 pkt 3 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna uczestnika podlega odrzuceniu.

Zgodnie z art. 376 ust. 3 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535 ze zm.) od postanowienia sądu drugiej instancji przysługuje skarga kasacyjna. Nie oznacza to jednak, że skoro przepis nie precyzuje, że ma to być postanowienie sądu drugiej instancji zawierające rozstrzygnięcie co do meritum sprawy, to można wnieść skargę kasacyjną także od postanowień jedynie formalnie kończących postępowanie, jak np. postanowienie o odrzuceniu apelacji. Zaakceptowanie takiej wykładni nie dałoby się pogodzić z istotą skargi kasacyjnej jako środka prawnego o szczególnej randze. Skarga kasacyjna ma zastosowanie tylko do orzeczeń o największym znaczeniu procesowym. Obok orzeczeń merytorycznych, co do istoty sprawy, są nimi postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu oraz umorzenia postępowania, rozstrzygające kwestie dotyczące przesłanek procesowych (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 lipca 1998 r., I PZ 21/98, OSNAPiUS 1999, nr 15, poz. 490). Wyraz temu dają przepisy kodeksu postępowania cywilnego regulujące dopuszczalność skargi kasacyjnej w procesie (art. 398<sup>1</sup> § 1 k.p.c.), jak i dotyczące postępowania nieprocesowego (art. 519<sup>1</sup> k.p.c.). Przyjęcie zatem stanowiska prezentowanego przez Sąd Okręgowy oznaczałoby przyznanie postępowaniu w sprawach orzekania zakazu prowadzenia działalności gospodarczej (art. 373-377 Prawa upadłościowego i naprawczego), w zakresie katalogu orzeczeń zaskarżalnych skargą, szczególnej, lecz niczym nie uzasadnionej, rangi.

Postanowienia kończące postępowanie w sprawie, ale nie będące postanowieniami w przedmiocie odrzucenia pozwu lub umorzenia postępowania ani nie będące postanowieniami wydanymi w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji, wydane w sprawach, w których przysługuje skarga kasacyjna, są zaskarżalne zażaleniem do Sądu Najwyższego (art. 394<sup>1</sup> § 2

k.p.c.). Do takich orzeczeń należy postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające apelację od rozstrzygnięcia w sprawie o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej.

Wobec powyższego na podstawie art. 376 ust. 3 Prawa upadłościowego i naprawczego w związku z art. 398<sup>6</sup> § 3 k.p.c. należało orzec, jak na wstępie.